

KẾT QUẢ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN

Phùng Trần Mỹ Hạnh^{*}
Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh - ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

Xây dựng nông thôn mới là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước ta nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp, nâng cao đời sống của người dân nông thôn. Để thực hiện chủ trương này, tỉnh Bắc Kạn nói chung và huyện Ba Bè nói riêng đã triển khai và đạt được những kết quả đáng mong đợi. Buộc đầu của việc triển khai xây dựng nông thôn mới đã đạt được những kết quả như: kinh tế tăng trưởng, hệ thống kết cấu hạ tầng - xã hội được cải thiện, nâng cấp, thu nhập bình quân đạt tỷ lệ cao, đời sống vật chất, tinh thần ngày càng được nâng cao. Từ đó tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Ba Bè trong thời gian tới.

Từ khóa: nông thôn mới, xây dựng nông thôn mới, phát triển, huyện Ba Bè

ĐẶT VĂN ĐỀ

Bắc Kạn là một trong những tỉnh đã triển khai đồng bộ chương trình xây dựng nông thôn mới trên toàn địa bàn. So với việc thực hiện chung của cả nước và khu vực tỉnh Bắc Kạn, Ba Bè là một trong những huyện đi đầu trong việc thực hiện nhiệm vụ này. Ở giai đoạn đầu của phong trào xây dựng nông thôn mới, huyện đã đạt được những kết quả nhất định, cải thiện rõ đời sống vật chất và tinh thần của người nông dân. Tuy nhiên, huyện Ba Bè vẫn còn tồn tại rất nhiều hạn chế trong quá trình thực hiện 19 tiêu chí xây dựng nông thôn mới. Vì thế việc đề xuất giải pháp khắc phục những hạn chế trong việc thực hiện xây dựng nông thôn mới là vô cùng cần thiết, từ đó nâng cao hiệu quả thực hiện xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Ba Bè, tỉnh Bắc Kạn.

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN GIAI ĐOAN 2011 - 2015

Thực trạng xây dựng nông thôn mới

Kết quả thực hiện xây dựng nông thôn mới của huyện Ba Bè giai đoạn 2011- 2015 được thể hiện ở biểu đồ 1, cụ thể như sau:

Nhóm tiêu chí về quy hoạch của địa phương có 3 chỉ tiêu và cả 3 chỉ tiêu này huyện đều đạt được (chiếm tỷ lệ 100%).

Nhóm tiêu chí về hạ tầng kinh tế - xã hội là nhóm quan trọng và cũng là nhóm có số lượng tiêu chí nhiều nhất với 16 tiêu chí. Qua

kết quả thực tế hiện nay huyện mới đạt được 5 tiêu chí theo tiêu chuẩn, chiếm 31,25%, còn 11 tiêu chí mà huyện cần phấn đấu thực hiện hoàn thành trong những giai đoạn tiếp theo.

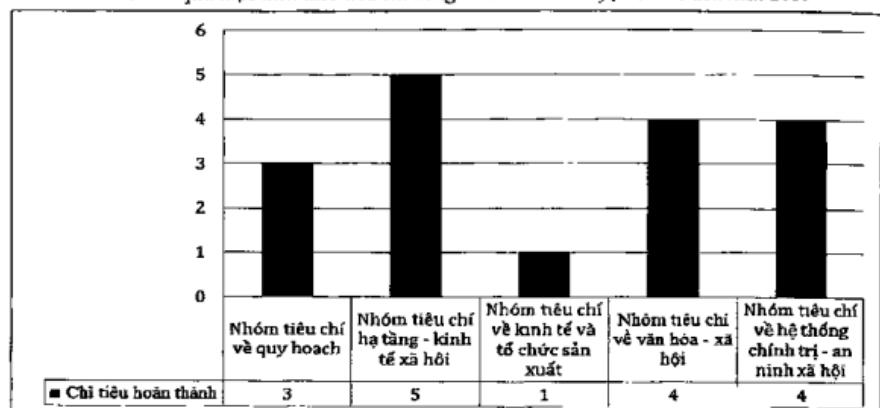
Nhóm tiêu chí về kinh tế và tổ chức sản xuất gồm 4 tiêu chí, huyện đã hoàn thành được 1 tiêu chí đạt 25%, còn 3 tiêu chí chưa thực hiện được.

Nhóm tiêu chí về tổ chức văn hóa - xã hội gồm 11 tiêu chí, huyện đã hoàn thành được 4 tiêu chí, đạt 36,36%, còn 7 tiêu chí cần đạt được trong thời gian tới.

Nhóm tiêu chí về hệ thống chính trị - an ninh xã hội huyện đã hoàn thành 4/5 tiêu chí, chiếm 80%. Tiêu chí mà huyện chưa đạt được là chất lượng đội ngũ cán bộ địa phương.

Trên cơ sở Đề án xây dựng nông thôn của các xã, huyện tập trung bố trí lồng ghép nguồn vốn từ các chương trình, dự án đang thực hiện trên địa bàn (chương trình 30a, 3PAD, 135, nguồn sự nghiệp kinh tế của huyện...), phân giao nguồn vốn cho các xã thực hiện hỗ trợ phát triển sản xuất, ngành nghề nông thôn theo quy hoạch đề án đã xây dựng; quan tâm trú trọng xây dựng các mô hình sản xuất liên kết với các doanh nghiệp bao tiêu sản phẩm cho bà con. Từ khi triển khai thực hiện chương trình đến nay, trên địa bàn đã xây dựng được một số hình ảnh điển hình như: mô hình trồng khoai tây vụ đông; nuôi gà thả vườn theo nhóm hộ; tổ hợp tác chăn nuôi lợn nái; chè biển bún... bước đầu đã đem lại thu nhập cho người dân.

* Tel. 0964 488691

Biểu đồ 1: Kết quả thực hiện theo tiêu chí nông thôn mới của huyện Ba Bể đến năm 2015

Nguồn: Tổng hợp số liệu từ báo cáo xây dựng nông thôn mới huyện Ba Bể, 2015

Bảng 1: Kết quả huy động nguồn vốn lồng ghép tại huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kan giai đoạn 2011 - 2015

TT	Vốn lồng ghép	Đơn vị tính: Triệu đồng
		Kết quả thực hiện
1	Chương trình 30a	228.654
2	Chương trình 135	82.978
3	Chương trình 134	4.408
4	Dự án 3PAD	90.200
5	Vốn khác	186.489
Tổng		592.729

Nguồn: Tổng hợp số liệu từ báo cáo xây dựng nông thôn mới huyện Ba Bể giai đoạn 2011 - 2015

Bên cạnh việc hỗ trợ cho đầu tư sản xuất, huyện luôn chú trọng chỉ đạo việc lồng ghép các nguồn vốn để tổ chức tập huấn, đào tạo nghề chuyên giao khoa học kỹ thuật cho lao động nông thôn. Tính đến tháng 3 năm 2015 bằng nguồn vốn của các chương trình 3PAD, Chương trình 135, 30a và nông thôn mới toàn huyện đã tổ chức được 383 lớp tập huấn, chuyên giao khoa học kỹ thuật về các lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, lâm nghiệp cho 12.256 lượt nông dân tham gia.

Bảng nguồn vốn trực tiếp của chương trình Mặt trận quốc gia về xây dựng nông thôn mới, từ năm 2012 đến nay toàn huyện đã và đang xây dựng được 34,83 km đường bê tông nông thôn (49 công trình) và kiên cố hóa kênh mương được 3,92 km (09 công trình) theo hình thức nhà nước và nhân dân cùng làm.

Về Giáo dục: Nhìn chung trường học các cấp đã từng bước xây dựng theo chuẩn và xâ

hội hóa; Chính sách hỗ trợ học phí cho con em đồng bào dân tộc được quan tâm thực hiện tạo thuận lợi cho các em được đi học, tỷ lệ huy động trẻ đến trường (năm học 2015 – 2016) đạt trên 95% ở các cấp học, đến nay toàn huyện có 8/48 trường đạt chuẩn quốc gia.

- Về Y tế: Hệ thống các trạm y tế được đầu tư xây dựng và bổ sung nhân viên y tế. Đến thời điểm hiện nay 100% số xã có trạm y tế, 50% trạm y tế xã có bác sĩ, 75% trạm y tế xã có nữ hộ sinh và 100% thôn, bản có y tế thôn bản. Toàn huyện đã có 12/15 xã đạt chuẩn quốc gia về y tế.

- Về Văn hóa: Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa khu dân cư" tại các xã được tổ chức phát động thường xuyên, số thôn, tiêu khu và gia đình đạt danh hiệu văn hóa được tăng lên hàng năm. Đến năm 2014 toàn huyện có 86/206 thôn, tiêu khu đạt danh hiệu văn hóa, chiếm 41,7%; có

8.724/11.316 gia đình đạt danh hiệu gia đình văn hóa, chiếm 77,1%.

- Về Môi trường: Các vấn đề về môi trường nông thôn chưa có nhiều chuyển biến rõ rệt. Các hoạt động cải tạo cảnh quan vẫn chưa được các xã chủ trọng chỉ đạo thực hiện.

NGUYỄN NHÂN ÁNH HƯỚNG ĐỀN XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ

- Nguồn vốn được phân bổ hàng năm ít;

- Tiềm lực thực hiện còn chậm do các văn bản hướng dẫn chưa kịp thời; đội ngũ cán bộ chưa có kinh nghiệm trong công tác xây dựng nông thôn mới nên bước đầu còn gặp khó khăn trong công tác chỉ đạo, điều hành cũng như tổ chức thực hiện.

- Công tác tuyên truyền trong nhân dân mặc dù được triển khai nhưng còn hạn chế. Do đó đa số người dân và cán bộ cơ sở còn chưa hiểu đầy đủ về xây dựng nông thôn mới như: Nội dung, phương pháp, cách làm, các chính sách mới liên quan đến việc thực hiện chương trình còn chậm.

- Công tác phối hợp giữa các cấp, các ngành, các đoàn thể trong việc triển khai thực hiện Chương trình xây dựng nông thôn mới còn thiếu chủ động.

- Ban chỉ đạo cấp huyện, Ban quản lý cấp xã hoạt động theo chế độ kiêm nhiệm nên thời gian dành cho việc chuyên sâu tìm hiểu Chương trình còn hạn chế.

- Công tác chỉ đạo điều hành của nhiều xã còn hạn chế, lúng túng. Ban quản lý xây dựng nông thôn mới xã năng lực còn hạn chế, chưa chủ động xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện do đó các hoạt động chỉ đạo, điều hành ở xã còn chung chung.

- Nhận thức của người dân có tư tưởng trông chờ, chưa chủ động hưởng ứng tham gia.

ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẰM ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BA BÈ, TỈNH BẮC KẠN

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức phật huy cao sự tham

gia tích cực chủ động của nhân dân và sự quan tâm của toàn xã hội.

- Đài truyền thanh - truyền hình huyện, tiếp tục thông tin phổ biến mục tiêu, nội dung các cơ chế chính sách của Chương trình; tìm hiểu và phổ biến cách làm hay, các mô hình hiệu quả trên địa bàn.

- Cấp ủy, chính quyền các cấp phối hợp với các đoàn thể, tổ chức tuyên truyền, vận động tới từng cộng đồng, hộ dân, tạo điều kiện để nhân dân tham gia bàn bạc, thực hiện và giám sát thực hiện các nội dung chung; hướng dẫn nhân dân thực hiện các nhiệm vụ của từng cộng đồng, từng hộ gia đình.

- Thực hiện nghiêm túc nguyên tắc dân chủ, công khai, minh bạch; tạo điều kiện để người dân thực sự là chủ thể thực hiện Chương trình.

Đẩy mạnh thực hiện các nội dung xây dựng nông thôn mới

- Tiếp tục hoàn thiện và cụ thể hóa quy hoạch, điều chỉnh Đề án xây dựng nông thôn mới phù hợp với yêu cầu tái cơ cấu ngành nông nghiệp trên địa bàn.

- Huy động, lồng ghép các nguồn lực nâng cấp cơ sở hạ tầng thiết yếu, nhất là cơ sở hạ tầng phục vụ phát triển kinh tế. Tiếp tục thực hiện cơ chế hỗ trợ vật tư để dân tự làm các công trình không yêu cầu kỹ thuật phức tạp.

- Chủ trọng thực hiện nội dung phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập của người dân, xóa đói, giảm nghèo gắn với việc thực hiện chủ trương tái cơ cấu nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững trên địa bàn. Ưu tiên nghiên cứu và chuyển giao khoa học công nghệ, xây dựng mô hình nông nghiệp công nghệ cao, kỹ thuật tiên tiến để nâng cao chất lượng sản xuất nông nghiệp. Mỗi xã chọn 1-3 cây, con, ngành nghề có triển vọng, quy hoạch cụ thể, bố trí nguồn lực chỉ đạo xây dựng mô hình, đào tạo nhân lực, xây dựng hạ tầng cần thiết, hướng dẫn và hỗ trợ nhân dân thực hiện. Tổ chức chỉ đạo xây dựng hợp tác xã, tổ hợp tác, các hình thức liên kết, hợp tác, gắn sản xuất

với chế biến và tiêu thụ, đảm bảo phát triển sản xuất bền vững, hiệu quả. Tạo điều kiện thuận lợi thu hút các doanh nghiệp về nông thôn, tham gia xây dựng nông thôn mới.

- Quan tâm tổ chức, hướng dẫn, hỗ trợ nhân dân thực hiện các nội dung về phát triển văn hóa xã hội, môi trường, đảm bảo an ninh trật tự ở nông thôn; hướng dẫn xây dựng và thực thi hương ước, xây dựng nếp sống văn minh, phát huy các truyền thống văn hóa tốt đẹp, tinh làng nghĩa xóm; tổ chức nhân dân tham gia bảo đảm an ninh trật tự, bài trừ tệ nạn xã hội; bảo vệ môi trường, xây dựng thôn, bản xanh, sạch, đẹp.

- Chú trọng hướng dẫn và hỗ trợ thực hiện các nội dung xây dựng nông thôn mới ở cộng đồng và mỗi hộ gia đình gắn với xây dựng khu dân cư, gia đình văn hóa.

- Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện các chủ trương về kiện toàn tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể ở từng xã.

Tăng cường lãnh đạo, điều hành

- Tổ chức Đảng thực sự là nòng cốt lãnh đạo xây dựng nông thôn mới. Chính quyền triển khai thực hiện cơ chế chính sách, pháp luật chặt chẽ hiệu quả. Ủy ban Mặt trận tổ quốc tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao chất lượng cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” gắn với xây dựng nông thôn mới. Mỗi hội đoàn thể đảm nhận một số tiêu chí hoặc chỉ tiêu phù hợp với tôn chỉ, mục đích để vận động hội viên thực hiện có kết quả cụ thể.

- Tổ chức đào tạo cán bộ các cấp về kỹ năng quản lý Chương trình; Bố trí cán bộ có năng lực, nhiệt tình tham gia Ban chỉ đạo chương trình; bố trí cán bộ chuyên trách giúp việc Ban chỉ đạo để theo dõi, quản lý chương trình.

- Xây dựng kế hoạch hoạt động, phân công cụ thể, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện chương trình ở từng xã.

Đẩy mạnh phong trào thi đua “Chung sức xây dựng nông thôn mới”.

- Các ngành, hội đoàn thể tích cực tổ chức phong trào thi đua phấn đấu đạt tiêu chí, mục tiêu của ngành và đoàn thể trong xây dựng nông thôn mới.

- Thường xuyên nắm bắt, phát hiện những cách làm hay, mô hình tốt để phổ biến ra diện rộng, khen thưởng thỏa đáng các xã làm tốt; khen thưởng động viên kịp thời các tổ chức cá nhân có nhiều đóng góp cho Chương trình.

KẾT LUẬN

Xây dựng nông thôn mới là một chủ trương lớn và quan trọng của Đảng, Nhà nước nhằm phát triển sản xuất kinh tế nông nghiệp, từ đó nâng cao đời sống người dân ở khu vực nông thôn từ đời sống vật chất tới đời sống tinh thần. Từ việc phân tích thực trạng, phân tích những nguyên nhân ảnh hưởng tới việc thực hiện xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện Ba Bè về kinh tế, văn hóa, đời sống xã hội, tác giả đã đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao kết quả xây dựng nông thôn mới tại huyện Ba Bè, tỉnh Bắc Kạn trong thời gian tới, giúp cho huyện sớm hoàn thành các tiêu chí và đạt chuẩn về nông thôn mới.

TÀI LIỆU THAM KHÁO

1. Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Ba Bè, *Báo cáo thực hiện chương trình Nông thôn mới từ năm 2011 đến 2015*
2. Phòng thống kê huyện Ba Bè, *Nhiên giám thống kê huyện Ba Bè từ năm 2011-2015*
3. UBND huyện Ba Bè, *Báo cáo tình hình phát triển kinh tế xã hội huyện Ba Bè từ 2011, nhiệm vụ phương hướng năm 2012, 2013, 2014 và 2015*.

SUMMARY**RESULTS OF NEW RURAL CONSTRUCTION
IN BA BE DISTRICT, BAC KAN PROVINCE**

Phung Tran My Hanh*

University of Economics & Business Administration - TNU

New rural construction is a major policy of the Party and State to develop agricultural production and to improve the lives of rural people. To implement this policy, Bac Kan province in general and in particular in Ba Be district has implemented and achieved desirable results. The first step of the implementation of new rural construction has already achieved results such as economic growth, infrastructure systems - society to improve, upgrade, per capita income reached high rates, life material and spiritual increasingly enhanced. So the author proposed some solutions to promote the new rural construction in Ba Be district in the future.

Keywords: *new countryside, new rural construction, development, Ba Be District*

Ngày nhận bài: 30/6/2016; Ngày phản biện: 24/7/2016; Ngày duyệt đăng: 31/3/2017

* Tel: 0964 488691